

VAI TRÒ KIỂM ĐỊNH CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC ĐỐI VỚI GIÁO DỤC ĐÀO TẠO TRONG CÔNG AN NHÂN DÂN

Đại tá, TS. Nguyễn Văn Ly *

Tóm tắt nội dung: Kiểm định chất lượng trong giáo dục đã hình thành gần 100 năm và triển khai ở nhiều nước tiên tiến trên thế giới, trong khu vực và càng ngày càng khẳng định kết quả đạt được hết sức quan trọng - như một điều kiện quan trọng để tồn tại và phát triển của cơ sở giáo dục đào tạo. Đối với các trường CAND, do tính chất đặc thù trong quản lý giáo dục và hoạt động đào tạo nên kiểm định chất lượng giáo dục cũng có nhiều đặc trưng khác so với các trường trong hệ thống giáo dục quốc dân. Để góp phần nâng cao nhận thức về kiểm định chất lượng giáo dục trong Công an nhân dân, bài viết khái quát vai trò kiểm định chất lượng giáo dục đối với giáo dục đào tạo trong Công an nhân dân và một số vấn đề cần thực hiện để nâng cao hiệu quả hoạt động này trong thời gian tới.

*****

Chất lượng giáo dục là vấn đề luôn được các cơ sở giáo dục đào tạo và toàn xã hội quan tâm vì tầm quan trọng đặc biệt đối với sự phát triển đất nước nói chung, sự nghiệp phát triển giáo dục nói riêng. Giáo dục luôn là hoạt động có mục đích hướng tới góp phần đảm bảo, nâng cao chất lượng giáo dục. Bất cứ nền giáo dục ở quốc gia nào cũng luôn hướng tới một nền giáo dục có chất lượng cao. Một trong những giải pháp quản lý chất lượng nhằm đưa ra những kết quả tin cậy bằng cách kiểm soát các điều kiện, quá trình tổ chức giáo dục thông qua những tiêu chuẩn, tiêu chí, chỉ số ở các lĩnh vực cơ bản của hệ thống giáo dục cũng như của các cơ sở giáo dục đào tạo đã dẫn đến sự xuất hiện khái niệm “*Kiểm định chất lượng giáo dục*”. Kiểm định chất lượng trong giáo dục đã hình thành gần 100 năm và triển khai ở nhiều nước tiên tiến trên thế giới, trong khu vực và càng ngày càng khẳng định kết quả đạt được hết sức quan trọng - như một điều kiện quan trọng để tồn tại và phát triển của cơ sở

giáo dục đào tạo; đặc biệt khi hệ thống công cụ tiến hành đánh giá chất lượng và điều kiện đảm bảo chất lượng giáo dục của nhà trường đã thực sự là nhu cầu không thể thiếu được trong quản lý chất lượng giáo dục. Để đảm bảo chất lượng giáo dục nhất thiết phải có kiểm định chất lượng, bởi mục đích của kiểm định chất lượng giáo dục không chỉ nhằm xác nhận mức độ cơ sở giáo dục đáp ứng mục tiêu đề ra trong từng giai đoạn nhất định, để giải trình với các cơ quan quản lý nhà nước có thẩm quyền và xã hội về thực trạng chất lượng giáo dục nhà trường, giúp người học lựa chọn cơ sở giáo dục để học và nhà tuyển dụng lao động tuyển chọn nhân lực, mà điều quan trọng hơn là mọi tổ chức, thành viên trong trường đều thấy được thực trạng đã đạt được, những vấn đề còn hạn chế để từng bước nâng cao chất lượng, hình thành văn hóa chất lượng trong nhà trường.

* P. Cục trưởng, Cục X14,
Tổng cục Chính trị CAND.

Kiểm định chất lượng giáo dục được hiểu là hoạt động tự đánh giá của cơ sở giáo dục đào tạo và đánh giá ngoài của các cơ quan chức năng hoặc tổ chức kiểm định chất lượng giáo dục nhằm đánh giá độc lập đối với cơ sở giáo dục đào tạo hoặc chương trình đào tạo theo tiêu chuẩn chất lượng giáo dục. “*Kiểm định chất lượng cơ sở giáo dục*” là hoạt động đánh giá và công nhận mức độ cơ sở giáo dục đạt tiêu chuẩn chất lượng giáo dục về mục tiêu, nội dung, chương trình giáo dục...

“*Tự đánh giá*” là quá trình cơ sở giáo dục tự xem xét, nghiên cứu dựa trên các tiêu chuẩn đánh giá chất lượng giáo dục đã được cơ quan có thẩm quyền ban hành để báo cáo về tình trạng chất lượng giáo dục, hiệu quả hoạt động đào tạo, nghiên cứu khoa học, nhân lực, cơ sở vật chất và các vấn đề liên quan khác để cơ sở giáo dục tiến hành điều chỉnh các nguồn lực và quá trình thực hiện nhằm đạt tiêu chuẩn chất lượng giáo dục.

“*Đánh giá ngoài*” là quá trình khảo sát, đánh giá của cơ quan chức năng hoặc tổ chức kiểm định chất lượng giáo dục dựa trên các tiêu chuẩn đánh giá chất lượng giáo dục đã được cơ quan có thẩm quyền ban hành để xác định mức độ cơ sở giáo dục đạt tiêu chuẩn chất lượng giáo dục.

Qua thực tiễn, kiểm định chất lượng giáo dục đã có những đóng góp hết sức quan trọng đối với việc đảm bảo và nâng cao chất lượng giáo dục đào tạo nói chung ở nhiều quốc gia. Ở Việt Nam, kiểm định chất lượng giáo dục còn khá mới mẻ, mới chỉ xuất hiện hơn chục năm trở lại đây, chưa được xã hội và các nhà quản lý giáo dục hiểu rõ và quan tâm tương xứng với tầm quan trọng của nó. Do đó, việc nghiên cứu làm rõ vai trò và tác dụng của kiểm định chất lượng giáo dục sẽ góp phần tích cực vào chiến lược đổi mới và nâng cao chất lượng giáo dục đào tạo nói chung; đặc biệt đối với Ngành Công an, kiểm định chất lượng giáo dục càng có ý

nghĩa quan trọng trong chiến lược đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục đào tạo trong CAND.

Trước hết, có thể khẳng định kiểm định chất lượng giáo dục giúp cho các cơ sở giáo dục đào tạo, các nhà quản lý nhận diện được đầy đủ các yếu tố, các quá trình có liên quan đến chất lượng từ đó xác định được mô hình quản lý chất lượng phù hợp. Trong quản lý chất lượng đòi hỏi phải thiết lập được tiêu chuẩn chất lượng, đánh giá được thực trạng của cơ sở giáo dục đào tạo theo tiêu chuẩn chất lượng và điều quan trọng nhất là tìm ra giải pháp nâng cao chất lượng nhằm đưa thực trạng đạt chuẩn chất lượng. Do đó, điều quan trọng đầu tiên là các nhà quản lý phải nhận diện đầy đủ các yếu tố, các quá trình có liên quan đến chất lượng để xây dựng tiêu chuẩn chất lượng phù hợp. Giáo dục đào tạo trong CAND có các quá trình từ quản lý “*đầu vào*”, quản lý “*quá trình*” đào tạo, đến quản lý “*đầu ra*” có nhiều đặc trưng khác so với các trường trong hệ thống giáo dục quốc dân. Quá trình đào tạo đó gắn kết chặt chẽ với nhu cầu sử dụng, đào tạo để sử dụng và đáp ứng chính yêu cầu sử dụng của Ngành; kết quả của quá trình đào tạo không chỉ phụ thuộc vào nhà trường mà còn có sự tác động không nhỏ từ sự hưởng ứng, trách nhiệm, sự tham gia phối hợp của Công an các đơn vị, địa phương từ khâu sơ tuyển trong tuyển sinh, quản lý các hoạt động thực tế, thực hành chính trị xã hội, thực tập, đến phân công công tác học viên sau khi tốt nghiệp. Do đó, để xây dựng được các tiêu chuẩn, tiêu chí phù hợp các cơ sở giáo dục, các nhà quản lý giáo dục phải nhận diện đầy đủ các yếu tố, quá trình, nguồn nhân lực, cơ sở vật chất, phương tiện thiết bị... đánh giá được mức độ ảnh hưởng (trực tiếp hoặc gián tiếp) của nó đến chất lượng sản phẩm đào tạo trong CAND.

Qua thực tế nghiên cứu về đặc trưng của giáo dục Việt Nam và trên cơ sở nghiên cứu kiểm định của các nước, Bộ Giáo dục & Đào

tạo đã ban hành các Quyết định số 65/2007/QĐ-BGDĐT ngày 01/11/2007 quy định về tiêu chuẩn đánh giá chất lượng giáo dục trường đại học, Quyết định số 66/2007/QĐ-BGDĐT ngày 01/11/2007 quy định về tiêu chuẩn đánh giá chất lượng giáo dục trường cao đẳng và Quyết định số 67/2007/QĐ-BGDĐT ngày 01/11/2007 quy định về tiêu chuẩn đánh giá chất lượng giáo dục trường trung cấp chuyên nghiệp; đó là các tiêu chuẩn, tiêu chí đánh giá chất lượng giáo dục chung đối với các trường trong hệ thống giáo dục quốc dân trong giai đoạn hiện nay. Đối với các trường CAND, do tính chất đặc thù trong quản lý giáo dục và hoạt động đào tạo, cũng như đội ngũ... Bộ Công an đã ban hành Quyết định số 5405/QĐ-X11-X14 ngày 23/5/2014 quy định về tiêu chuẩn đánh giá chất lượng giáo dục đối với các học viện, trường đại học CAND và Quyết định số 5406/QĐ-X11-X14 ngày 23/5/2014 quy định về tiêu chuẩn đánh giá chất lượng giáo dục đối với các trường trung cấp CAND. Việc tham gia xây dựng các tiêu chuẩn, tiêu chí trên là bước khởi đầu rất quan trọng giúp các học viện, trường CAND, các cơ quan quản lý làm quen với các tiêu chuẩn, tiêu chí và nhận diện khá đầy đủ về các điều kiện đảm bảo chất lượng giáo dục đào tạo trong CAND. Đây là những tiêu chuẩn, tiêu chí phù hợp với việc đánh giá chất lượng giáo dục đối với các trường CAND trong giai đoạn hiện nay.

Thứ hai, kiểm định chất lượng giáo dục giúp cho cơ sở giáo dục và các nhà quản lý giáo dục nhìn lại toàn bộ hoạt động của nhà trường một cách có hệ thống, mô tả, đánh giá đầy đủ tất cả các hoạt động của nhà trường theo các tiêu chuẩn, tiêu chí đã được xác định từ đó điều chỉnh các hoạt động giáo dục của nhà trường. Thông qua hoạt động kiểm định chất lượng, bao gồm hoạt động tự đánh giá và hoạt động đánh giá ngoài, các cơ sở giáo dục xác định được mức độ đáp ứng các mục tiêu giáo dục

theo các tiêu chuẩn đánh giá chất lượng giáo dục trong từng giai đoạn. Kết quả kiểm định chất lượng giáo dục phản ánh chất lượng đào tạo của nhà trường, thông qua đó nhà trường nắm được những điểm mạnh, điểm yếu của đơn vị mình, làm căn cứ để xây dựng kế hoạch cải tiến chất lượng giáo dục, nâng cao chất lượng các hoạt động giáo dục. Đặc biệt thông qua hoạt động tự đánh giá, mỗi cán bộ, giáo viên, công nhân viên và học viên toàn trường đều nhận thức được sứ mạng của nhà trường và phận sự, trách nhiệm với công việc của mình, những kết quả đã đạt được, những vấn đề còn tồn tại để chủ động khắc phục bằng những giải pháp phù hợp nhất để nâng cao hiệu quả công việc của mình và góp phần nâng cao chất lượng giáo dục đào tạo của toàn trường.

Thứ ba, kiểm định chất lượng giáo dục giúp cho các trường chủ động trong việc định hướng phát triển nhà trường và xác định các chuẩn chất lượng cần đạt được. Việc ban hành các tiêu chuẩn, tiêu chí là những quy định chung tối thiểu cho các trường cần đạt được, trên cơ sở các tiêu chuẩn chung đó để các trường có định hướng cho việc xác định, đánh giá mức độ đạt được của trường theo từng tiêu chuẩn, tiêu chí chung từ đó có định hướng cải tiến phù hợp với đặc thù của trường. Đồng thời, thông qua đánh giá theo các chuẩn chung đó, các trường cũng thấy được những cái đặc thù của trường mình để bổ sung các tiêu chuẩn, tiêu chí và các hoạt động giáo dục cụ thể phù hợp với điều kiện chuẩn chất lượng của nhà trường.

Thứ tư, kiểm định chất lượng tạo ra cơ chế đảm bảo chất lượng đồng bộ, gắn kết và linh hoạt, giúp cho mọi thành viên trong hệ thống vừa thực hiện tốt các công việc của mình, vừa phối hợp thực hiện các nhiệm vụ chung có hiệu quả. Xuất phát từ hoạt động kiểm định chất lượng giáo dục có mối quan hệ biện chứng, chất lượng giáo dục là kết quả tổng thể của tất cả

các tiêu chuẩn, tiêu chí; hơn nữa giữa các bộ phận chức năng, giữa các thành viên trong nhà trường trong thực hiện nhiệm vụ của mình lại có mối quan hệ chặt chẽ với nhau, gắn kết với nhau vì mục tiêu chung là đảm bảo và nâng cao chất lượng giáo dục đào tạo của nhà trường. Thông qua kiểm định chất lượng mọi thành viên ngoài việc nhận thức tốt phần việc của mình, họ cũng hiểu rõ rằng để làm tốt các công việc của mình cần quan tâm đến các công việc của các bộ phận khác có liên quan; quá trình đó được phối hợp tự nguyện và từng bước hình thành cơ chế phối hợp tự giác, từng bước hình thành văn hóa chất lượng trong nhà trường.

Thứ năm, thông qua kiểm định chất lượng giáo dục giúp các trường hiểu nhau hơn và tăng cường quan hệ hợp tác toàn diện hơn. Kiểm định chất lượng là hoạt động hết sức mới mẻ đối với các trường CAND, đây là hoạt động rộng lớn bao trùm tất cả các mặt công tác của nhà trường; thông qua kiểm định chất lượng giáo dục các trường đã nhìn nhận lại chính hoạt động của mình trên một bộ tiêu chuẩn đánh giá chung, do đó bản thân các trường đã thấy được kết quả của trường mình trên nền chung đó, trong đó có những nhiệm vụ phải có sự kết hợp với các trường mới có thể thực hiện được. Mặt khác, kiểm định chất lượng không phải chỉ dừng lại ở việc tự đánh giá của các trường mà còn bao gồm hoạt động đánh giá từ bên ngoài (đánh giá đồng cấp) tạo cho các trường có cùng cấp trình độ đào tạo có điều kiện giao lưu, học hỏi, đánh giá, chia sẻ, cộng tác, hợp tác lẫn nhau. Đặc biệt là chia sẻ kinh nghiệm, điều kiện đảm bảo tạo cho sự gắn kết, hợp tác giữa các trường được nâng cao. Kiểm định chất lượng giáo dục không chỉ đánh giá xem một trường hay một chương trình đào tạo có đạt chất lượng hay không mà thông qua đánh giá đồng cấp, các thành viên đoàn đánh giá ngoài có vai trò như những chuyên gia tư vấn, sẵn sàng giúp nhà trường giải quyết các

vấn đề tồn đọng và không ngừng nâng cao chất lượng các hoạt động giáo dục đào tạo. Do đó, kiểm định chất lượng luôn tạo ra môi trường thân thiện, cởi mở cùng nhau hợp tác và phát triển.

Thứ sáu, thông qua kiểm định chất lượng giáo dục giúp cho cơ quan quản lý các cấp có sự nhìn nhận đầy đủ hơn về chất lượng và các điều kiện đảm bảo chất lượng của nhà trường để có kế hoạch đầu tư đồng bộ, hiệu quả hơn. Kiểm định chất lượng giáo dục là một sự đánh giá toàn diện không chỉ có những tiêu chuẩn, tiêu chí phụ thuộc vào sự cố gắng nỗ lực của một cơ sở giáo dục đào tạo, mà còn có những tiêu chuẩn, tiêu chí phụ thuộc rất nhiều vào sự đầu tư của nhà nước, các cơ quan chức năng từ cơ chế quản lý, hệ thống văn bản đến các điều kiện đảm bảo về cơ sở vật chất, tài chính... Kết quả kiểm định là thước đo cơ sở giáo dục trong chuẩn chất lượng, đạt được những gì, còn thiếu những gì để điều chỉnh, bổ sung các điều kiện và tổ chức giáo dục, nhằm đạt chuẩn chất lượng. Kết quả kiểm định sẽ được công khai với cơ quan chức năng quản lý và xã hội. Do đó, thông qua kiểm định chất lượng giáo dục, các cơ quan chức năng thấy được những hạn chế trong quản lý, trong đầu tư, trang bị cơ sở vật chất đảm bảo chất lượng giáo dục của từng trường và hệ thống các trường CAND để có kế hoạch đầu tư đảm đồng bộ, hiệu quả. Thông qua kiểm định các cơ quan quản lý vừa có chiến lược, chương trình, kế hoạch phát triển các trường vừa phát triển hệ thống các trường của Ngành, tạo môi trường giáo dục thuận lợi và các điều kiện đảm bảo chung để các trường cùng phát triển, cùng thực hiện nhiệm vụ giáo dục đào tạo của toàn Ngành.

Trong những năm tới, để kiểm định chất lượng giáo dục trong CAND đi vào nền nếp, phát huy hiệu quả, hiệu lực trong quản lý chất lượng đào tạo trong CAND, Bộ cần có chính sách quan tâm đầu tư thích đáng cho hoạt động đảm

bảo chất lượng, coi trọng chất lượng trong mọi hoạt động giáo dục đào tạo. Nghị quyết 17 của Đảng ủy Công an Trung ương đã xác định: “Tập trung kiện toàn tổ chức bộ máy, xác định rõ chức năng, nhiệm vụ và nâng cao hiệu quả các mặt hoạt động khảo thí, kiểm định và đảm bảo chất lượng đào tạo trong các trường CAND”, “Quan tâm chất lượng đào tạo một cách đồng bộ, từ nhận thức, quy trình đến các điều kiện đảm bảo chất lượng và xây dựng văn hóa chất lượng trong các học viện, trường CAND”. Để thực hiện mục tiêu, nhiệm vụ trên đây và đảm bảo cho hoạt động kiểm định chất lượng trong CAND có hiệu quả, cần:

Nâng cao nhận thức cho cán bộ quản lý, giáo viên, giảng viên, công nhân viên, học viên về chất lượng giáo dục, có ý thức phấn đấu vì sứ mệnh của nhà trường và mục tiêu nâng cao chất lượng giáo dục đào tạo của nhà trường và luôn gắn mục tiêu chung đó vào hoạt động của chính mình. Nâng cao nhận thức cho cán bộ lãnh đạo, quản lý về công tác tự đánh giá và kiểm định chất lượng giáo dục; thường xuyên bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ về công tác tự đánh giá và kiểm định chất lượng giáo dục. Tiếp tục rà soát các mặt công tác khảo thí, kiểm định và đảm bảo chất lượng trong các trường CAND để tăng cường đảm bảo đủ biên chế và có chế độ chính sách phù hợp. Tăng cường các hoạt động kiểm tra, giám sát chất lượng của các cơ quan quản lý và ứng dụng công nghệ thông tin trong giám sát và đảm bảo chất lượng giáo dục.

Đẩy mạnh công tác tuyên truyền về hoạt động tự đánh giá và kiểm định chất lượng giáo dục trong CAND. Có kế hoạch tăng cường phát triển đội ngũ chuyên gia về đánh giá và kiểm định chất lượng giáo dục, có kế hoạch phát triển đội ngũ chuyên gia nòng cốt của Ngành về đảm bảo và kiểm định chất lượng giáo dục; kết hợp đào tạo, bồi dưỡng và gửi đào tạo kiểm định viên kiểm định chất lượng giáo dục; cử cán bộ trẻ

ở cơ quan quản lý cấp Bộ và các trường tham gia các khóa đào tạo trình độ Thạc sĩ về các chuyên ngành Đo lường và đánh giá giáo dục; Quản lý giáo dục làm nòng cốt và tham mưu tốt về lĩnh vực giáo dục đào tạo của Ngành Công an. Nghiên cứu thành lập Trung tâm kiểm định chất lượng giáo dục của Ngành để triển khai các hoạt động kiểm định, hướng dẫn tự đánh giá, tổ chức đánh giá ngoài và triển khai các hoạt động đảm bảo chất lượng trong các trường CAND.

Tiếp tục triển khai các hoạt động đánh giá và kiểm định chất lượng giáo dục đối với các học viện, trường CAND và từng bước kiểm định chương trình đào tạo. Kết hợp giữa kiểm định cơ sở giáo dục với đánh giá các cơ sở giáo dục trên diện rộng để so sánh, đối chiếu ở nhiều góc độ khác nhau; đồng thời triển khai thu thập thông tin phản hồi từ học viên, sinh viên đã ra trường, từ Công an các đơn vị, địa phương để có thêm thông tin về chất lượng dạy và học của nhà trường, trên cơ sở đó có các biện pháp cải tiến và nâng cao chất lượng giáo dục.

Tăng cường hợp tác trong lĩnh vực đánh giá và kiểm định chất lượng giáo dục đối với các trung tâm kiểm định chất lượng giáo dục của Nhà nước và các cơ sở giáo dục đào tạo trong hệ thống giáo dục quốc dân; tạo điều kiện cho cán bộ quản lý, các chuyên gia đánh giá ngoài tham gia các khóa tập huấn, nghiên cứu khảo sát ở các nước tiên tiến. Nghiên cứu tiếp cận những vấn đề mới trong giáo dục đào tạo hiện nay, như đánh giá năng lực, phẩm chất của người học; từng bước tiếp cận đồng bộ các hoạt động đảm bảo chất lượng trong hệ thống các trường Công an nhân dân./.